

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS**Grozījums pagaidu regulējumā valsts atbalsta pasākumiem, ar ko atbalsta ekonomiku pašreizējā Covid-19 uzliesmojuma situācijā**

(2020/C 164/03)

1. IEVADS

1. Komisija 2020. gada 19. martā pieņēma paziņojumu "Pagaidu regulējums valsts atbalsta pasākumiem, ar ko atbalsta ekonomiku pašreizējā Covid-19 uzliesmojuma situācijā" ⁽¹⁾ ("pagaidu regulējums"). 2020. gada 3. aprīlī tā pieņēma pirmo grozījumu, kas ļautu sniegt atbalstu ar Covid-19 saistītu produktu pētniecības, testēšanas un ražošanas paātrināšanai, aizsargātu darbvietas un turpinātu atbalstīt ekonomiku pašreizējās krīzes laikā ⁽²⁾.
2. ES valsts atbalsta kontroles mērķtiecīga un samērīga piemērošana nodrošina, ka valsts atbalsta pasākumi iedarbīgi palīdz skartajiem uzņēmumiem Covid-19 uzliesmojuma laikā, vienlaikus ierobežojot nepamatotus iekšējā tirgus izkropļojumus, saglabājot iekšējā tirgus integritāti un nodrošinot vienlīdzīgus konkurences apstākļus. Tas sekmēs saimnieciskās darbības nepārtrauktību Covid-19 uzliesmojuma laikā un nodrošinās spēcīgu pamatu ekonomikas atveseļošanai pēc krīzes, paturot prātā to, cik svarīgi ir īstenot zaļo un digitālo pārkārtošanos atbilstoši ES tiesību aktiem un mērķiem.
3. Šā paziņojuma mērķis ir apzināt papildu pagaidu valsts atbalsta pasākumus, kurus Komisija uzskata par saderīgiem ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu, ņemot vērā Covid-19 uzliesmojumu.
4. Pirmkārt, Komisija uzskata, ka principā dzīvotspējīgi nefinanšu uzņēmumi, kuri izjūt pagaidu likviditātes krīzi Covid-19 uzliesmojuma dēļ, var saskarties ar maksātnespējas problēmām ilgtermiņā. Lielam skaitam šo uzņēmumu Covid-19 uzliesmojuma izplatības kontroles nolūkos ieviestie ārkārtas pasākumi ir noveduši pie tā, ka ir samazinājusies vai pat apturēta to preču ražošana un/vai pakalpojumu sniegšana, kā arī pie būtiska pieprasījuma satricinājuma. Radušies zaudējumi izpaudīsies kā uzņēmuma pašu kapitāla samazinājums un negatīvi ietekmēs to spēju ņemt aizdevumus no finanšu iestādēm.
5. Tirgū ar zemu pieprasījumu un apgādes traucējumiem samazināts pašu kapitāls uzņēmumiem palielina nopietnas ekonomiskas lejupslīdes risku, kas ilgākā laikposmā, iespējams, ietekmēs visu ES ekonomiku. Mērķtiecīgi valsts iejaukšanās pasākumi, nodrošinot uzņēmumiem pašu kapitāla un/vai hibrīdkapitāla instrumentus, varētu samazināt risku, ka ES ekonomiku skartu ievērojams maksātnespējas gadījumu vilnis. Tādējādi pasākumi varētu sekmēt saimnieciskās darbības nepārtrauktības saglabāšanu Covid-19 uzliesmojuma laikā un atbalstīt tam sekojošo ekonomikas atveseļošanu.
6. Tādēļ šajā paziņojumā ir noteikti kritēriji saskaņā ar ES valsts atbalsta noteikumiem, uz kuru pamata dalībvalstis drīkst sniegt valsts atbalstu pašu kapitāla un/vai hibrīdkapitāla instrumentu veidā uzņēmumiem, kas nonākuši finansiālās grūtībās Covid-19 uzliesmojuma dēļ. Tā mērķis ir nodrošināt, lai ekonomikas traucējumi nenovestu pie tādu uzņēmumu nevajadzīgu aiziešanu no tirgus, kuri bija dzīvotspējīgi pirms Covid-19 uzliesmojuma. Tāpēc rekapitalizācija nedrīkst pārsniegt minimumu, kas nepieciešams, lai nodrošinātu saņēmēja dzīvotspēju, un tā nedrīkstētu pārsniegt saņēmēja kapitāla struktūras atjaunošanai vajadzīgo tādā līmenī, kāds tas bija pirms Covid-19 uzliesmojuma.
7. Komisija uzsver, ka valsts atbalsta sniegšana pašu kapitāla un/vai hibrīdkapitāla instrumentu veidā uzņēmumiem, kas nonākuši finansiālās grūtībās Covid-19 uzliesmojuma dēļ, shēmu ietvaros vai īpašos individuālos gadījumos būtu jāapsver tikai tad, ja nav atrodams neviens cits piemērots risinājums, un uz to būtu jāattiecinā stingri nosacījumi. Tas ir tādēļ, ka šādi instrumenti ārkārtīgi izkropļo konkurenci starp uzņēmumiem. Tāpēc uz šādu iejaukšanos vajadzētu arī attiecināt skaidrus nosacījumus par valsts līdzdalības iegūšanu attiecīgajos uzņēmumos, tās izbeigšanu un atbildību, pārvaldības noteikumiem un atbilstīgiem pasākumiem ar mērķi ierobežot konkurences izkropļojumus.

⁽¹⁾ Komisijas 2020. gada 19. marta Paziņojums C(2020) 1863 (OV C 091I, 20.3.2020., 1. lpp.).

⁽²⁾ Komisijas 2020. gada 3. aprīļa Paziņojums, C(2020) 2215 (OV C 112I, 4.4.2020., 1. lpp.).

8. Ja atbalstu piešķirtu ES līmenī atbilstoši ES kopējām interesēm, iekšējā tirgus izkropļojumu risks varētu būt mazāks, un attiecīgi varētu būt nepieciešams piemērot ne tik stingrus nosacījumus. Komisija uzskata, ka papildus ES līmeņa atbalsts un finansējums ir nepieciešams, lai nodrošinātu to, ka šī globālā krīze, kura vienlīdz smagi skar visus, nepārvēršas par nevienlīdzīgu satricinājumu, kas kaitē dalībvalstīm, kurām ir mazāk iespēju atbalstīt savu ekonomiku, un ES konkurētspējai kopumā.
9. Zaļā un digitālā pārkārtošanās spēlēs svarīgu un prioritāru lomu sekmīgas atveseļošanās nodrošināšanā. Komisija atzinīgi vērtē dalībvalstu darbības, ko tās veikušas, lai valsts atbalsta pasākumu izstrādē ņemtu vērā šos izaicinājumus, un atgādina, ka tās ir atbildīgas par to, lai šādi pasākumi nekavē ES klimata un digitālo mērķu sasniegšanu. Turklāt Komisija norāda, ka valsts atbalsta pasākumu izstrāde tā, lai tie atbilstu ES rīcībpolitikas mērķiem saistībā ar šo valstu ekonomikas zaļo un digitālo pārkārtošanos, ļaus panākt ilgtspējīgāku ilgtermiņa izaugsmi un sekmēs pāreju uz apstiprināto ES mērķi – līdz 2050. gadam sasniegt klimatneitralitāti. Šajā sakarā, kad atbalsta uzdevums ir novērst nopietnus traucējumus dalībvalstu ekonomikā, tieši dalībvalstis ir galvenokārt atbildīgas par valsts atbalsta pasākumu izstrādi tādā veidā, kas atbilst to politikas mērķiem. Atbilstoši šim paziņojumam piešķirta atbalsta gadījumā lielie uzņēmumi ziņo par to, kā saņemtais atbalsts sekmē to darbības atbilstoši ES mērķiem un valsts saistībām attiecībā uz zaļo un digitālo pārkārtošanos.
10. Turklāt vairākas dalībvalstis apsver iespēju iegūt pašu kapitāla daļas stratēģiskos uzņēmumos, lai nodrošinātu, ka netiek apdraudēts to ieguldījums ES ekonomikas pienācīgā darbībā. Komisija atgādina, ka LESD neietekmē valsts un privātā īpašuma sistēmu (LESD 345. pants). Ja dalībvalstis iegādājas esošas uzņēmumu akcijas par tirgus cenu vai veic ieguldījumus, kas ir līdzvērtīgi privāto akcionāru veiktajiem, šādas darbības parasti nav valsts atbalsts⁽³⁾. Līdzīgi, ja dalībvalstis nolemj iegādāties no jauna emitētas akcijas un/vai sniegt uzņēmumiem citu veidu pašu kapitāla atbalstu vai hibrīdkapitāla instrumentus atbilstoši tirgus noteikumiem, t. i., ievērojot nosacījumus, kas atbilst tirgus ekonomikas dalībnieka principam, tas arī nav valsts atbalsts.
11. Komisija arī atgādina, ka stratēģisko uzņēmumu iegādei ir pieejami vairāki papildu rīki. Savā 2020. gada 25. marta paziņojumā⁽⁴⁾ Komisija aicināja dalībvalstis, kuras jau ir ieviesušas ārvalstu tiešo ieguldījumu izvērtēšanas mehānismu, pilnībā izmantot šādus rīkus, lai novērstu tādas kapitāla plūsmas no trešām valstīm, kas varētu apdraudēt ES drošību vai sabiedrisko kārtību. Komisija arī aicināja dalībvalstis, kurām pašlaik nav izvērtēšanas mehānisma vai kuru izvērtēšanas mehānismi neaptver visus attiecīgos darījumus, izveidot pilnvērtīgu izvērtēšanas mehānismu, kas pilnībā atbilstu ES tiesību aktiem, tai skaitā ĀTI izvērtēšanas regulai⁽⁵⁾ un kapitāla brīvas aprites principam (LESD 63. pants), un starptautiskajām saistībām.
12. Otrkārt, Komisija uzskata, ka pakārtots parāds arī var būt piemērots līdzeklis, lai atbalstītu uzņēmumus, kas nonākuši finansiālās grūtībās Covid-19 uzliesmojuma dēļ. Konkrēti, šāds atbalsts ir mazāk kropļojošs instruments nekā pašu kapitāls vai hibrīdkapitāls, ņemot vērā, ka to nevar pārvērst pašu kapitālā, kamēr uzņēmums turpina darboties. Tādēļ ar šo paziņojumu pagaidu regulējuma 3.3. iedaļā, kas attiecas uz parāda instrumentiem, tiek ieviesta iespēja dalībvalstīm piešķirt atbalstu šajā papildu veidā ar nosacījumu, ka tiem piemēro papildu aizsardzības pasākumus, lai iekšējā tirgū aizsargātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus. Tomēr gadījumos, kad pakārtotais parāds pārsniedz 3.3. iedaļā noteiktos maksimālos apjomus, vienlīdzīgas attieksmes nodrošināšanai šāds pakārtots parāds būtu jānovērtē saskaņā ar Covid-19 rekapitalizācijas pasākumu nosacījumiem, kas izklāstīti 3.11. iedaļā.

⁽³⁾ Sk. arī 4.2.3. sadaļu Komisijas paziņojumā par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 1. punktā minēto valsts atbalsta jēdzienu C/2016/2946 (OV C 262, 19.7.2016., 1. lpp.)

⁽⁴⁾ Komisijas paziņojums – Norādījumi dalībvalstīm attiecībā uz ārvalstu tiešajiem ieguldījumiem un kapitāla brīvu apriti no trešām valstīm, un Eiropas stratēģisko aktīvu aizsardzību pirms Regulas (ES) 2019/452 (ĀTI izvērtēšanas regulas) piemērošanas, C(2020) 1981 final, 25.3.2020.

⁽⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/452 (2019. gada 19. marts), ar ko izveido regulējumu ārvalstu tiešo ieguldījumu Savienībā izvērtēšanai (OV L 79I, 21.3.2019., 1. lpp.).

13. Treškārt, pagaidu regulējuma piemērošana ir parādījusi vajadzību ieviest tehniskus labojumus, kā arī iekļaut papildu skaidrojumus un grozījumus attiecībā uz dažiem noteikumiem 3.1., 3.2., 3.3., 3.4., 3.7., 4. un 5. iedaļā.
14. Visbeidzot, Komisija atzīst, ka veiksmīgas atveseļošanās nodrošināšanai būs vajadzīgi papildu liela mēroga privātie un publiskie ieguldījumi, lai risinātu problēmas un izmantotu iespējas, ko rada zaļā un digitālā pārkārtošanās. Šajā sakarā Komisija atgādina, ka šis pagaidu regulējuma grozījums drīzāk papildina, nevis aizstāj esošās iespējas dalībvalstīm sniegt atbalstu saskaņā ar ES valsts atbalsta noteikumiem. Piemēram, attiecībā uz kapitāla atbalstu, it īpaši inovatīviem uzņēmumiem, plašas iespējas dalībvalstīm sniedz Komisijas Pamatnostādnes par riska finansējumu ⁽⁶⁾ un Vispārējā grupu atbrīvojuma regula ⁽⁷⁾.
15. Līdzīgi dalībvalstis var nolemt piešķirt valsts atbalstu tam, lai sekmētu zaļo un digitālo inovāciju un ieguldījumus un paaugstinātu vides aizsardzības līmeni saskaņā ar spēkā esošajiem valsts atbalsta noteikumiem ⁽⁸⁾. Kā jau vēstīts Komisijas 2020. gada 14. janvāra paziņojumā, attiecīgie valsts atbalsta noteikumi, jo īpaši pamatnostādnes par valsts atbalstu vides aizsardzībai un enerģētikai, 2021. gadā tiks pārskatītas, ņemot vērā Eiropas zaļā kursa politikas mērķus, un atbalstīs izmaksu ziņā lietderīgu un sociāli iekļaujošu pāreju uz klimatneitralitāti līdz 2050. gadam. Tas būs pienesums Eiropas ekonomikas atveseļošanās stratēģijā, kas saskan ar svarīgajiem zaļās un digitālās pārkārtošanās uzdevumiem atbilstoši ES un valstu mērķiem.

2. PAGaidu REGULEJUMA GROZĪJUMI

16. Turpmāk minētie grozījumi Pagaidu regulējumā valsts atbalsta pasākumiem, ar ko atbalsta ekonomiku pašreizējā Covid-19 uzliesmojuma situācijā, stāsies spēkā 2020. gada 8. maijā.
17. Regulējuma 7. punktu aizstāj ar šādu:

“7. “Ja Covid-19 uzliesmojuma dēļ bankām būtu nepieciešams ārkārtas finansiālais atbalsts no publiskā sektora līdzekļiem (sk. BAND 2. panta 1. punkta 28. apakšpunktu un VNM 3. panta 1. punkta 29. apakšpunktu), likviditātes, rekapitalizācijas vai samazinātas vērtības aktīvu pasākuma veidā, būs jānovērtē, vai šāds pasākums atbilst BAND 32. panta 4. punkta d) apakšpunkta i), ii) vai iii) punkta un VNM 18. panta 4. punkta d) apakšpunkta i), ii) vai iii) punkta nosacījumiem. Ja pēdējie minētie nosacījumi ir izpildīti, banka, kas saņem šādu ārkārtas finansiālo atbalstu no publiskā sektora līdzekļiem, netiktu uzskatīta par tādu, kas “kļūst maksātnespējīga vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga”. Ciktāl šādi pasākumi risina ar Covid-19 uzliesmojumu saistītās problēmas, tiktu uzskatīts, ka uz tiem attiecas 2013. gada banku darbības paziņojuma ⁽⁹⁾ 45. punkts, kurā noteikts izņēmums prasībai par sloga sadali starp akcionāriem un pakārtotajiem kreditoriem.”
18. Regulējuma 9. punktu aizstāj ar šādu:

“9. Covid-19 uzliesmojums rada nopietnas lejupslīdes risku, kas ietekmēs visu ES ekonomiku, skarot uzņēmumus, darbvietas un māsaimniecības. Ir vajadzīgs mērķtiecīgs publiskais atbalsts, lai nodrošinātu, ka tirgos joprojām ir pieejama pietiekama likviditāte, lai novērstu kaitējumu, kas nodarīts veselīgiem uzņēmumiem, un lai saglabātu saimnieciskās darbības nepārtrauktību Covid-19 uzliesmojuma laikā un pēc tā. Turklāt dalībvalstis var nolemt atbalstīt ceļojumu un tūrisma nozares operatorus, lai nodrošinātu, ka Covid-19 uzliesmojuma dēļ

⁽⁶⁾ Komisijas paziņojums – Pamatnostādnes par valsts atbalstu, lai veicinātu riska finansējuma ieguldījumus (OV C 19, 22.1.2014., 4. lpp.).

⁽⁷⁾ Komisijas Regula (ES) Nr. 651/2014 (2014. gada 17. jūnijs), ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu (OV L 187, 26.6.2014., 1. lpp.).

⁽⁸⁾ Piemēram, Pamatnostādnes par valsts atbalstu vides aizsardzībai un enerģētikai 2014.–2020. gadam (OV C 200, 28.6.2014., 1. lpp.), ES pamatnostādnes valsts atbalsta noteikumu piemērošanai attiecībā uz platjoslas tīklu ātru izvēršanu (OV C 25, 26.1.2013., 1. lpp.), Reģionālā atbalsta pamatnostādnes 2014.–2020. gadam (OV C 209, 23.7.2013., 1. lpp.), Nostādnes par valsts atbalstu pētniecībai, izstrādei un inovācijai (OV C 198, 27.6.2014., 1. lpp.) un Kritēriji, pēc kuriem analizē saderīgumu ar iekšējo tirgu valsts atbalstam ar mērķi sekmēt svarīgu projektu īstenošanu visas Eiropas interesēs (OV C 188, 20.6.2014., 4. lpp.).

⁽⁹⁾ Komisijas paziņojums par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu no 2013. gada 1. augusta atbalsta pasākumiem banku labā saistībā ar finanšu krīzi (OV C 216, 30.7.2013., 1. lpp.).

radušies pieprasījumi par izdevumu atlīdzināšanu tiek apmierināti nolūkā nodrošināt pasažieru un patērētāju tiesības un vienlīdzīgu attieksmi pret pasažieriem un ceļotājiem. Ņemot vērā ES budžeta ierobežoto apjomu, galvenā reakcija būs jāfinansē no dalībvalstu budžetiem. ES valsts atbalsta noteikumi ļauj dalībvalstīm ātri un efektīvi rīkoties, lai atbalstītu iedzīvotājus un uzņēmumus, jo īpaši MVU, kuri saskaras ar ekonomiskām grūtībām Covid-19 uzliesmojuma dēļ.

19. Regulējuma 13. punktu aizstāj ar šādu:

“13. Dalībvalstis var arī izstrādāt atbalsta pasākumus saskaņā ar grupu atbrīvojuma regulām⁽¹⁰⁾, neiesaistot Komisiju.”

20. Regulējuma 20. punktu aizstāj ar šādu:

“20. Šā paziņojuma darbības jomā ietilpstošos pagaidu atbalsta pasākumus var savstarpēji kumulēt, ievērojot šā paziņojuma konkrēto iedaļu noteikumus. Šā paziņojuma darbības jomā ietilpstošos pagaidu atbalsta pasākumus var kumulēt ar atbalstu, kas sniegts atbilstoši *de minimis* regulām⁽¹¹⁾, vai atbalstu, kurš sniegts atbilstoši grupu atbrīvojuma regulām⁽¹²⁾, ar nosacījumu, ka tiek ievēroti minēto regulu noteikumi un kumulācijas noteikumi.”

21. Iekļauj šādu 20.a punktu:

“20.a Atbalstu kredītiestādēm un finanšu iestādēm nevērtē atbilstoši šim paziņojumam, izņemot šādus gadījumus:
i) netiešas priekšrocības kredītiestādēm vai finanšu iestādēm, kuras novirza atbalstu aizdevumu vai garantiju veidā atbilstoši 3.1. līdz 3.3. iedaļai saskaņā ar 3.4. iedaļā minētajiem aizsardzības pasākumiem, un ii) atbalsts atbilstoši 3.10. iedaļai ar nosacījumu, ka shēma neattiecas tikai uz darba ņēmējiem finanšu nozarē.”

22. Regulējuma 3.1. iedaļas virsrakstu aizstāj ar šādu:

“3.1. Ierobežotas atbalsta summas”

23. Regulējuma 22. punktā 16. zemspītras piezīmi aizstāj ar šādu:

“Ja atbalsts ir piešķirts nodokļu atvieglojumu veidā, nodokļa saistībām, attiecībā uz kurām šis atvieglojums piešķirts, ir jāiestājas ne vēlāk kā 2020. gada 31. decembrī.”

⁽¹⁰⁾ Komisijas Regula (ES) Nr. 651/2014 (2014. gada 17. jūnijs), ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu (OV L 187, 26.6.2014., 1. lpp.), Komisijas Regula (ES) Nr. 702/2014 (2014. gada 25. jūnijs), ar kuru konkrētas atbalsta kategorijas lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē un lauku apvidos atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. pantu (OV L 193, 1.7.2014., 1. lpp.), un Komisijas Regula (ES) Nr. 1388/2014 (2014. gada 16. decembris), ar ko konkrētas atbalsta kategorijas uzņēmumiem, kuri nodarbojas ar zvejas un akvakultūras produktu ražošanu, apstrādi un tirdzniecību, atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. pantu (OV L 369, 24.12.2014., 37. lpp.).

⁽¹¹⁾ Komisijas Regula (ES) Nr. 1407/2013 (2013. gada 18. decembris) par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam (OV L 352, 24.12.2013., 1. lpp.), Komisijas Regula (ES) Nr. 1408/2013 (2013. gada 18. decembris) par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam lauksaimniecības nozarē (OV L 352, 24.12.2013., 9. lpp.), Komisijas Regula (ES) Nr. 717/2014 (2014. gada 27. jūnijs) par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam zvejniecības un akvakultūras nozarē (OV L 190, 28.6.2014., 45. lpp.) un Komisijas Regula (ES) Nr. 360/2012 (2012. gada 25. aprīlis) par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam, ko piešķir uzņēmumiem, kuri sniedz pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi (OV L 114, 26.4.2012., 8. lpp.).

⁽¹²⁾ Komisijas Regula (ES) Nr. 651/2014 (2014. gada 17. jūnijs), ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu (Vispārējā grupu atbrīvojuma regula), Komisijas Regula (ES) Nr. 702/2014 (2014. gada 25. jūnijs), ar kuru konkrētas atbalsta kategorijas lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē un lauku apvidos atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. pantu (OV L 193, 1.7.2014., 1. lpp.), un Komisijas Regula (ES) Nr. 1388/2014 (2014. gada 16. decembris), ar ko konkrētas atbalsta kategorijas uzņēmumiem, kuri nodarbojas ar zvejas un akvakultūras produktu ražošanu, apstrādi un tirdzniecību, atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. pantu (OV L 369, 24.12.2014., 37. lpp.).

24. Regulējuma 23.a punktu aizstāj ar šādu:

“23.a Ja uzņēmums darbojas vairākās nozarēs, kurām piemēro dažādas maksimālās summas saskaņā ar 22. punkta a. apakšpunktu un 23. punkta a. apakšpunktu, attiecīgā dalībvalsts piemērotā veidā, piemēram, izmantojot uzskaites nodalīšanu, nodrošina, ka attiecībā uz katru no minētajām darbībām tiek ievēroti maksimālie apjomi un ka netiek pārsniegta maksimālā kopējā summa 800 000 EUR apmērā vienam uzņēmumam. Ja uzņēmums darbojas nozarēs, uz kurām attiecas 23. punkta a. apakšpunkts, nedrīkstētu pārsniegt maksimālo kopējo summu 120 000 EUR apmērā vienam uzņēmumam.”

25. Iekļauj šādu 24.a punktu:

“24.a Atbalstu, kas piešķirts atbilstoši 3.2. iedaļai, nekumulē ar atbalstu, kas piešķirts par to pašu pamatā esošo aizdevuma pamatsummu saskaņā ar 3.3. iedaļu un otrādi. Atbalstu, kas piešķirts atbilstoši 3.2. un 3.3. iedaļai, var kumulēt dažādiem aizdevumiem ar nosacījumu, ka kopējā aizdevumu summa vienam saņēmējam nepārsniedz 25. punkta d. apakšpunktā vai 27. punkta d. apakšpunktā noteiktos maksimālos apjomus. Saņēmējs vienlaicīgi var gūt labumu no vairākiem pasākumiem atbilstoši 3.2. iedaļai ar nosacījumu, ka kopējā aizdevumu summa vienam saņēmējam nepārsniedz 27. punkta d. un e. apakšpunktā noteiktos maksimālos apjomus.”

26. Regulējuma 25. punkta d. apakšpunkta iii. punktu aizstāj ar šādu:

“iii. ar pienācīgu pamatojumu, ko dalībvalsts sniegusi Komisijai (piemēram, saistībā ar konkrēta veida uzņēmumu iezīmēm), aizdevuma summu var palielināt, lai segtu likviditātes vajadzības no piešķiršanas brīža turpmākajiem 18 mēnešiem MVU⁽¹³⁾ un turpmākajiem 12 mēnešiem lieliem uzņēmumiem. Likviditātes vajadzības būtu jānosaka, izmantojot saņēmēja pašaplicinājumu⁽¹⁴⁾.”

27. Regulējuma 25. punkta e. apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“e. aizdevumiem, kuru atmaksas termiņš ir līdz 2020. gada 31. decembrim, aizdevuma pamatsumma ar Komisijai sniegtu dalībvalsts pienācīgu pamatojumu var pārsniegt 25. punkta d. apakšpunktā minēto summu ar nosacījumu, ka joprojām tiek nodrošināta atbalsta proporcionalitāte, ko dalībvalsts apliecina Komisijai;”

28. Regulējuma 26. punktu aizstāj ar šādu:

“26. Lai nodrošinātu to uzņēmumu likviditāti, kuri saskaras ar pēkšņu līdzekļu trūkumu, subsidētas procentu likmes uz ierobežotu laiku un aizdevuma summu var būt piemērots, vajadzīgs un mērķorientēts risinājums pašreizējos apstākļos. Turklāt pakārtots parāds, kas maksātnespējas procedūras gadījumā ir pakārtots parastajiem augstākas prioritātes kreditoriem, arī var būt piemērots, vajadzīgs un mērķorientēts risinājums pašreizējos apstākļos. Šāds parāds ir mazāk kropļojošs instruments nekā pašu kapitāls vai hibrīdkapitāls, jo, uzņēmumam turpinot darbību, to nevar automātiski pārvērst pašu kapitālā. Tāpēc atbalstam pakārtota parāda⁽¹⁵⁾ veidā jāatbilst attiecīgajiem 3.3. iedaļas nosacījumiem, kas attiecas uz parāda instrumentiem. Tomēr, tā kā tas palielina uzņēmumu spēju uzņemties augstākas prioritātes parādu kapitāla atbalstam līdzīgā veidā, papildus piemēro kredītriska uzcenojumu un papildu ierobežojumu attiecībā uz summu salīdzinājumā ar augstākas prioritātes parādu (viena trešdaļa lieliem uzņēmumiem un puse summas MVU, kā definēts 27. punkta d. apakšpunkta i. vai ii. punktā). Lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi, pakārtots parāds, kas pārsniedz šos maksimālos apjomus, būtu jānovērtē saskaņā ar Covid-19 rekapitalizācijas pasākumu nosacījumiem, kas izklāstīti 3.11. iedaļā.”

⁽¹³⁾ Saskaņā ar definīciju I pielikumā Komisijas 2014. gada 17. jūnija Regulā (ES) Nr. 651/2014, ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu (Vispārējā grupu atbrīvojuma regula).

⁽¹⁴⁾ Likviditātes plānā var ietvert gan apgrozāmo kapitālu, gan ieguldījumu izmaksas.

⁽¹⁵⁾ Izņemot tad, ja šāds atbalsts atbilst nosacījumiem šā paziņojuma 3.1. iedaļā.

29. Iekļauj šādu jaunu 26.a punktu:

“26.a Atbalstu, kas piešķirts atbilstoši 3.3. iedaļai, nekumulē ar atbalstu, kas piešķirts par to pašu pamatā esošo aizdevuma pamatsummu saskaņā ar 3.2. iedaļu un otrādi. Atbalstu, kas piešķirts atbilstoši 3.2. un 3.3. iedaļai, var kumulēt dažādiem aizdevumiem ar nosacījumu, ka kopējā aizdevumu summa vienam saņēmējam nepārsniedz 25. punkta d. apakšpunktā vai 27. punkta d. apakšpunktā noteiktās robežvērtības. Saņēmējs vienlaicīgi var gūt labumu no vairākiem pasākumiem atbilstoši 3.3. iedaļai ar nosacījumu, ka kopējā aizdevumu summa vienam saņēmējam nepārsniedz 27. punkta d. un e. apakšpunktā noteiktos maksimālos apjomus.”

30. Regulējuma 27. punkta d. apakšpunkta iii. punktu aizstāj ar šādu:

“iii. ar pienācīgu pamatojumu, ko dalībvalsts sniegusi Komisijai (piemēram, saistībā ar konkrēta veida uzņēmumu iezīmēm), aizdevuma summu var palielināt, lai segtu likviditātes vajadzības no piešķiršanas brīža turpmākajiem 18 mēnešiem MVU⁽¹⁶⁾ un turpmākajiem 12 mēnešiem lieliem uzņēmumiem. Likviditātes vajadzības būtu jānosaka, izmantojot saņēmēja pašapliecinājumu⁽¹⁷⁾.”

31. Regulējuma 27. punkta e. apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“e. aizdevumiem, kuru atmaksas termiņš ir līdz 2020. gada 31. decembrim, aizdevuma pamatsumma ar Komisijai sniegtu dalībvalsts pienācīgu pamatojumu var pārsniegt 27. punkta d. apakšpunktā minēto summu ar nosacījumu, ka joprojām tiek nodrošināta atbalsta proporcionalitāte, ko dalībvalsts apliecina Komisijai;”

32. Iekļauj šādu 27.a punktu:

“27.a Parāda instrumentus, kas maksātspējas procedūras gadījumā ir pakārtoti parastiem augstākas prioritātes kreditoriem, var piešķirt ar samazinātām procentu likmēm, kas ir vismaz līdzvērtīgas pamatlikmei un 27. punkta a. apakšpunkta tabulā minētajām kredītriska rezervēm, pieskaitot 200 bāzes punktus lieliem uzņēmumiem un 150 bāzes punktus MVU. Šādiem parāda instrumentiem piemēro 27. punkta b. apakšpunktā paredzēto alternatīvo iespēju. Ievēro arī 27. punkta c. apakšpunktu, f. apakšpunktu un g. apakšpunktu. Ja pakārtotā parāda summa pārsniedz abus no turpmāk minētajiem maksimālajiem apjomiem⁽¹⁸⁾, instrumenta saderību ar iekšējo tirgu nosaka saskaņā ar 3.11. iedaļu:

- i. divas trešdaļas no saņēmēja gada algu izdevumiem lieliem uzņēmumiem un saņēmēja gada algu izdevumiem MVU, kā definēts 27. punkta d. apakšpunkta i. punktā, un
- ii. 8,4 % no saņēmēja kopējā apgrozījuma 2019. gadā lieliem uzņēmumiem un 12,5 % no saņēmēja kopējā apgrozījuma 2019. gadā MVU.”

33. Regulējuma 28. punktu aizstāj ar šādu:

“28. Atbalstu garantiju un aizdevumu veidā saskaņā ar šā paziņojuma 3.1., 3.2. un 3.3. iedaļu drīkst sniegt uzņēmumiem, kas saskaras ar pēkšņu likviditātes trūkumu tieši vai ar kredītiestāžu un citu finanšu iestāžu – finanšu starpnieku – starpniecību. Starpnieku gadījumā ir jābūt izpildītiem turpmāk minētajiem nosacījumiem.”

34. Regulējuma 31. punktu aizstāj ar šādu:

“31. Kredītiestādēm vai citām finanšu iestādēm vajadzētu publiskās garantijas vai subsidēto procentu likmju aizdevumu priekšrocības iespējami plašākā mērā nodot galasaņēmējiem. Finanšu starpniekam jāspēj pierādīt, ka tas izmanto mehānismu, kurš nodrošina, ka visas priekšrocības iespējami plašākā mērā tiek nodotas galasaņēmējam kā lielāks finansējuma apjoms, riskantāki portfeļi, zemākas nodrošinājuma prasības, zemākas garantiju prēmijas vai zemākas procentu likmes, nekā būtu iespējams bez šādām publiskām garantijām vai aizdevumiem.”

⁽¹⁶⁾ Kā definēts Vispārējās grupu atbrīvojuma regulas I pielikumā.

⁽¹⁷⁾ Likviditātes plānā var ietvert gan apgrozāmo kapitālu, gan ieguldījumu izmaksas.

⁽¹⁸⁾ Ja kupona maksājumus kapitalizē, tas jāņem vērā, nosakot šos maksimālos apjomus, ar nosacījumu, ka šāda kapitalizācija bija plānota vai paredzama laikā, kad tika paziņots par pasākumu. Turklāt jebkurš cits valsts atbalsta pasākums pakārtota parāda veidā, kas piešķirts saistībā ar Covid-19 uzliesmojumu, pat ārpus šā paziņojuma tvēruma, arī ir ieskaitāms šādā aprēķinā. Taču minētajos maksimālajos apjomos neietver pakārtotu parādu, kas piešķirts saskaņā ar šā paziņojuma 3.1. iedaļu.

35. Regulējuma 37. punkta j. apakšpunktu aizstāj ar šādu:
- “j. piekļuvi testēšanas un paplašinātas izmantošanas infrastruktūrām nodrošina vairākiem lietotājiem, un to piešķir pārredzamā un nediskriminējošā veidā. Uzņēmumiem, kas ir finansējuši vismaz 10 % no ieguldījumu izmaksām, var piešķirt preferenciālu piekļuvi ar labvēlīgākiem nosacījumiem.”
36. Iekļauj šādu 43.a punktu:
- “43.a Ciktāl šāda shēma ietver arī kredītiestāžu vai finanšu iestāžu darbiniekus, jebkāda šīm iestādēm sniegta atbalsta mērķis nav saglabāt vai atjaunot to dzīvotspēju, likviditāti vai maksātspēju, ņemot vērā šāda atbalsta galvenokārt sociālo mērķi ⁽¹⁹⁾. Tā rezultātā Komisija uzskata, ka šāds atbalsts nav kvalificējams kā ārkārtas finansiālais atbalsts no publiskā sektora līdzekļiem atbilstoši BAND 2. panta 1. punkta 28. apakšpunktam un VNM regulas 3. panta 1. punkta 29. apakšpunktam, un nebūtu jāvērtē saskaņā ar banku sektoram piemērojamajiem valsts atbalsta noteikumiem ⁽²⁰⁾.”
37. Iekļauj šādu iedaļu.

“3.11. Rekapitalizācijas pasākumi

44. Šajā pagaidu regulējumā ir noteikti kritēriji saskaņā ar ES valsts atbalsta noteikumiem, uz kuru pamata dalībvalstis drīkst sniegt valsts atbalstu pašu kapitāla un/vai hibrīdkapitāla instrumentu veidā uzņēmumiem, kas nonākuši finansiālās grūtībās Covid-19 uzliesmojuma dēļ ⁽²¹⁾. Tā mērķis ir nodrošināt, lai ekonomikas traucējumi neradītu tādu uzņēmumu nevajadzīgu aiziešanu no tirgus, kuri bija dzīvotspējīgi pirms Covid-19 uzliesmojuma. Tāpēc rekapitalizācija nedrīkst pārsniegt minimumu, kas nepieciešams, lai nodrošinātu saņēmēja dzīvotspēju, un tā nedrīkstētu pārsniegt saņēmēja kapitāla struktūras atjaunošanai vajadzīgo tādu līmeni, kāds tas bija pirms Covid-19 uzliesmojuma. Lieliem uzņēmumiem ir jāziņo par to, kā saņemtais atbalsts atbalsta to darbību saskaņā ar ES mērķiem un valstu saistībām, kas saistīti ar zaļo un digitālo pārkārtošanos, tostarp ES mērķi līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti.
45. Tajā pašā laikā Komisija norāda, ka valsts publiskā sektora atbalsta sniegšana pašu kapitāla un/vai hibrīdkapitāla instrumentu veidā shēmu ietvaros vai individuālos gadījumos būtu jāapsver tikai tad, ja nav iespējams rast citu piemērotu risinājumu. Turklāt šādu instrumentu izdošanai būtu jāpiemēro stingri nosacījumi, jo tie ļoti kropļo konkurenci starp uzņēmumiem. Tāpēc uz šādu iejaukšanos jāattiecinā skaidri nosacījumi par valsts līdzdalības iegūšanu, atlīdzību un līdzdalības izbeigšanu attiecīgo uzņēmumu kapitālā, pārvaldības noteikumi un atbilstīgi pasākumi konkurences kropļojumu ierobežošanai. Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija norāda, ka valsts atbalsta pasākumu izstrāde tā, lai tie atbilstu ES rīcībpolitikas mērķiem saistībā ar šo valstu ekonomikas zaļo un digitālo pārkārtošanos, ļaus panākt ilgtspējīgāku ilgtermiņa izaugsmi un sekmēs pāreju uz apstiprināto ES mērķi – līdz 2050. gadam sasniegt klimatneitralitāti.

3.11.1. Piemērojamība

46. Dalībvalstu rekapitalizācijas shēmām un individuāliem rekapitalizācijas pasākumiem, ko saskaņā ar šo paziņojumu veic nefinanšu uzņēmumiem (kopā saukti par “Covid-19 rekapitalizācijas” pasākumiem), uz kuriem neattiecas šā paziņojuma 3.1. iedaļa, piemēro šādus nosacījumus. Tie attiecas uz Covid-19 rekapitalizācijas pasākumiem lieliem uzņēmumiem un MVU ⁽²²⁾.
47. Pakārtotā parāda instrumentiem, kas pārsniedz šā paziņojuma 3.3. iedaļas 27.a punkta i. un ii. apakšpunktā minētos abus maksimālos apjomus, piemēro arī šādus nosacījumus.

⁽¹⁹⁾ Pēc analogijas skatīt 73. apsvērumu Komisijas lēmumā SA.49554 – CY – *Cypriot scheme for non-performing loans collateralized with primary residences (Estia)* un 71. apsvērumu Komisijas lēmumā SA.53520 – EL – *Primary Residence Protection Scheme*.

⁽²⁰⁾ Skatīt šā paziņojuma 6. punktu.

⁽²¹⁾ Iespēja piedāvāt atbalstu pašu kapitāla un/vai hibrīdkapitāla instrumentu veidā, taču par daudz zemākām nominālajām summām, jau ir paredzēta saskaņā ar šā paziņojuma 3.1. iedaļas nosacījumiem.

⁽²²⁾ Kā noteikts paziņojuma 16. punktā, joprojām ir iespējams paziņot par alternatīvām iespējām saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu.

48. Covid-19 rekapitalizācijas pasākumus piešķir ne vēlāk kā 2021. gada 30. jūnijā.

3.11.2. Atbilstības un līdzdalības iegūšanas nosacījumi

49. Covid-19 rekapitalizācijas pasākumam ir jāatbilst šādiem nosacījumiem:

- a) bez valsts iejaukšanās saņēmējs pārtrauktu uzņēmējdarbību vai saskartos ar nopietnām grūtībām uzturēt savu darbību. Par šādām grūtībām var liecināt jo īpaši saņēmēja parāda attiecības pret pašu kapitālu vai līdzīgu rādītāju pasliktināšanās;
- b) iejaukšanās ir kopīgās interesēs. Tas var būt saistīts ar izvairīšanos no sociālām grūtībām un tirgus nepilnībām, ko rada ievērojams nodarbinātības zudums, inovatīvu uzņēmuma aiziešanu no tirgus, sistēmiski nozīmīga uzņēmuma aiziešanu no tirgus, nozīmīga pakalpojuma pārtraukšanas risku vai līdzīgām situācijām, ko pienācīgi pamato attiecīgā dalībvalsts;
- c) saņēmējs nespēj rast finansējumu tirgos ar pieņemamiem noteikumiem, un horizontālie pasākumi, kas attiecīgajā dalībvalstī pastāv, lai segtu likviditātes vajadzības, nav pietiekami, lai nodrošinātu uzņēmuma dzīvotspēju; un
- d) saņēmējs nav uzņēmums, kas 2019. gada 31. decembrī jau bija nonācis grūtībās (Vispārējās grupu atbrīvojuma regulas ⁽²³⁾ nozīmē).

50. Dalībvalstis piešķir Covid-19 rekapitalizācijas pasākumus saskaņā ar Komisijas apstiprinātu atbalsta shēmu tikai pēc tam, kad potenciālie atbalsta saņēmēji uzņēmumi ir iesnieguši rakstisku šāda atbalsta pieprasījumu. Attiecībā uz atbalstu, par kuru jāziņo atsevišķi, dalībvalstis sniedz pierādījumus par šādu rakstisku pieprasījumu kā daļu no paziņojuma Komisijai par individuālā atbalsta pasākumu.

51. Šīs iedaļas un 3.11.4., 3.11.5., 3.11.6. un 3.11.7. iedaļas prasības attiecas gan uz Covid-19 rekapitalizācijas shēmām, gan uz individuāliem atbalsta pasākumiem. Apstiprinot shēmu, Komisija pieprasīs atsevišķu paziņojumu par individuālo atbalstu, kas pārsniedz 250 miljonu EUR robežvērtību. Saistībā ar šādiem paziņojumiem Komisija novērtēs, vai tirgū esošais finansējums vai horizontālie pasākumi likviditātes vajadzību segšanai ir nepietiekami, lai nodrošinātu saņēmēja dzīvotspēju; ka izvēlētie rekapitalizācijas instrumenti un ar tiem saistītie nosacījumi ir piemēroti, lai risinātu saņēmēja nopietnās grūtības; ka atbalsts ir samērīgs un ka ir izpildīti šīs iedaļas un 3.11.4., 3.11.5., 3.11.6. un 3.11.7. iedaļas nosacījumi.

3.11.3. Rekapitalizācijas pasākumu veidi

52. Dalībvalstis var nodrošināt Covid-19 rekapitalizācijas pasākumus, izmantojot divus atšķirīgus rekapitalizācijas instrumentu kopumus:

- a) pašu kapitāla instrumenti, jo īpaši jaunu parasto vai priekšrocību akciju emisija; un/vai
- b) instrumenti ar pašu kapitāla komponentu (turpmāk "hibrīdkapitāla instrumenti") ⁽²⁴⁾, jo īpaši tiesības uz dalību peļņā, līdzdalība bez balsstiesībām un konvertējamas nodrošinātas vai nenodrošinātas obligācijas.

53. Valsts iejaukšanās var izpausties kā iepriekš minēto instrumentu jebkāda variācija vai kā pašu kapitāla un hibrīdkapitāla instrumentu kombinācija. Dalībvalstis var arī parakstīties uz iepriekš minētajiem instrumentiem saistībā ar tirgus piedāvājumu ar nosacījumu, ka rezultātā radusies valsts iejaukšanās

⁽²³⁾ Saskaņā ar definīciju 2. panta 18. punktā Komisijas Regulā (ES) Nr. 651/2014 (2014. gada 17. jūnijs), ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu (OV L 187, 26.6.2014., 1. lpp.).

⁽²⁴⁾ Hibrīdkapitāla instrumenti ir instrumenti, kam piemīt gan parāda, gan pašu kapitāla iezīmes. Piemēram, konvertējamās obligācijas tiek atlīdzinātas tāpat kā obligācijas, līdz tās tiek pārvērstas pašu kapitālā. Tādējādi hibrīdkapitāla instrumentu kopējās atlīdzības novērtējums ir atkarīgs, no vienas puses, no to atlīdzības, kamēr tie ir parādam līdzīgi instrumenti, un, no otras puses, no nosacījumiem to pārvēršanai pašu kapitālam līdzīgos instrumentos.

atbalsta saņēmēja darbībā atbilst šā paziņojuma 3.11. iedaļā izklāstītajiem nosacījumiem. Dalībvalstij jānodrošina, ka izvēlētie rekapitalizācijas instrumenti un ar tiem saistītie nosacījumi ir piemēroti, lai apmierinātu saņēmēja rekapitalizācijas vajadzības, vienlaikus vismazāk kropļojot konkurenci.

3.11.4. Rekapitalizācijas summa

54. Lai nodrošinātu atbalsta samērīgumu, Covid-19 rekapitalizācijas summa nedrīkst pārsniegt minimumu, kas nepieciešams, lai nodrošinātu saņēmēja dzīvotspēju, un tā nedrīkst pārsniegt saņēmēja kapitāla struktūras atjaunošanai vajadzīgo tādā līmenī, kāds tas bija pirms Covid-19 uzliesmojuma, t. i., stāvokli 2019. gada 31. decembrī. Novērtējot atbalsta samērīgumu, ņem vērā valsts atbalstu, kas saņemts vai plānots saistībā ar Covid-19 uzliesmojumu.

3.11.5. Atlīdzība un valsts līdzdalības izbeigšana

Vispārīgie principi

55. Valsts saņem atbilstošu atlīdzību par ieguldījumu. Jo vairāk atlīdzība atbilst tirgus nosacījumiem, jo mazāks ir iespējamais konkurences izkropļojums, ko rada valsts iejaukšanās.
56. Covid-19 rekapitalizācija būtu jāatmaksā, kad ekonomika būs stabilizējusies. Komisija uzskata, ka ir lietderīgi dot saņēmējam pietiekami daudz laika, lai atmaksātu rekapitalizāciju. Dalībvalstij ir jāievieš mehānisms, ar ko rada pakāpeniskus stimulus atmaksāšanai.
57. Atlīdzība par Covid-19 rekapitalizācijas pasākumu būtu jāpalielina, lai to tuvinātu tirgus cenām un stimulētu atbalsta saņēmēju un citus akcionārus atmaksāt valsts īstenotu rekapitalizācijas pasākumu un līdz minimumam samazināt konkurences izkropļojumu risku.
58. No tā izriet, ka Covid-19 rekapitalizācijas pasākumos jāietver atbilstoši stimuli uzņēmumiem atmaksāt rekapitalizāciju un meklēt alternatīvu kapitālu, kad tirgus apstākļi to ļauj, pieprasot pietiekami augstu atlīdzību par rekapitalizāciju.
59. Kā alternatīvu turpmāk izklāstītajai atlīdzības metodikai dalībvalstis var paziņot par shēmām vai atsevišķiem pasākumiem, kuros atlīdzības metodika ir pielāgota saskaņā ar kapitāla instrumenta iezīmēm un prioritāti, ar nosacījumu, ka tie kopumā rada līdzīgu rezultātu attiecībā uz stimulējošo ietekmi uz valsts līdzdalības izbeigšanu un līdzīgu vispārēju ietekmi uz valsts atlīdzību.

Atlīdzība par pašu kapitāla instrumentiem

60. Valsts kapitāla iepludināšanu vai līdzvērtīgu iejaukšanos veic par cenu, kas nepārsniedz saņēmēja akciju vidējo cenu 15 dienu laikā pirms kapitāla iepludināšanas pieprasījuma. Ja saņēmējs nav biržā kotēts uzņēmums, tā tirgus vērtības aplēse būtu jānosaka neatkarīgam ekspertam vai izmantojot citus samērīgus līdzekļus.
61. Jebkurš rekapitalizācijas pasākums ietver progresivitātes mehānismu, ar ko palielina atlīdzību valstij, lai tādējādi stimulētu saņēmēju atpirkt valsts kapitāla ieguldījumus. Šis atlīdzības palielinājums var izpausties kā papildu akcijas ⁽²⁵⁾, kas piešķirtas valstij, vai kā citi mehānismi, un tam būtu jāatbilst vismaz 10 % no valstij paredzētās atlīdzības palielinājuma (par tādu līdzdalību, ko valsts ieguvusi, iepludinot Covid-19 pašu kapitālu, kas nav atmaksāts) katrā no šādiem palielināšanas posmiem:
- a) četrus gadus pēc Covid-19 pašu kapitāla iepludināšanas (ja valsts nav pārdevusi vismaz 40 % no savas pašu kapitāla līdzdalības, kas iegūta, iepludinot Covid-19 pašu kapitālu) progresivitātes mehānisms tiks aktivizēts;

⁽²⁵⁾ Papildu akcijas var piešķirt, piemēram, rekapitalizācijas dienā emitējot konvertējamas obligācijas, kas progresivitātes mehānisma aktivizēšanas dienā tiks pārvērstas pašu kapitālā.

- b) sešus gadus pēc Covid-19 pašu kapitāla iepludināšanas (ja valsts nav pilnībā pārdevusi savu pašu kapitāla līdzdalību, kas iegūta, iepludinot Covid-19 pašu kapitālu) progresivitātes mehānisms tiks vēlreiz aktivizēts ⁽²⁶⁾.

Ja saņēmējs nav biržā kotēts uzņēmums, dalībvalstis var pieņemt lēmumu īstenot katru no abiem posmiem vienu gadu vēlāk, t. i., attiecīgi piecus gadus un septiņus gadus pēc Covid-19 pašu kapitāla iepludināšanas.

62. Komisija var apstiprināt alternatīvus mehānismus ar nosacījumu, ka tie kopumā nodrošina līdzīgu rezultātu attiecībā uz stimulējošo ietekmi izbeigt valsts līdzdalību un līdzīgu kopējo ietekmi uz valsts atlīdzību.
63. Saņēmējam jebkurā laikā vajadzētu būt iespējai atpirkt pašu kapitāla daļu, ko valsts ir iegādājusies. Lai nodrošinātu, ka valsts saņem pienācīgu atlīdzību par ieguldījumu, atpirkšanas cenai vajadzētu būt summai, kas atbilst lielākajai no šādām divām summām: i) valsts nominālā ieguldījuma summa, kurai pieskaitīts ikgadējais procentu atlīdzinājums, kas par 200 bāzes punktiem pārsniedz turpmākajā tabulā izklāstīto likmi ⁽²⁷⁾, vai ii) tirgus cena atpirkšanas brīdī.
64. Alternatīvi valsts savu pašu kapitāla daļu var jebkurā laikā pārdot par tirgus cenām pircējam, kas nav saņēmējs. Lai veiktu šādu pārdošanu, principā ir vajadzīga atklāta un nediskriminējoša apspriešanās ar potenciālajiem pircējiem vai arī pārdošana biržā. Esošajiem akcionāriem valsts var piešķirt prioritāras tiesības veikt iegādi par cenu, kas izriet no sabiedriskās apspriešanās.

Atlīdzība par hibrīdkapitāla instrumentiem

65. Nosakot kopējo atlīdzību par hibrīdkapitāla instrumentiem, pienācīgi jāņem vērā šādi elementi:
- izvēlēta instrumenta iezīmes, tostarp tā subordinācijas līmenis, risks un maksājumu kārtība;
 - iestrādātie iziešanas stimuli (piemēram, progresivitātes un izpirkšanas klauzulas) un
 - pienācīga standarta procentu likme.
66. Minimālā atlīdzība par hibrīdkapitāla instrumentiem (līdz to pārvēršanai pašu kapitālam līdzīgos instrumentos) ir vismaz līdzvērtīga pamatlikmei (1 gada IBOR likme vai līdzvērtīga Komisijas publicētajai ⁽²⁸⁾), kurai pieskaitīta turpmāk norādītā prēmija.

Atlīdzība par hibrīdkapitāla instrumentiem – 1 gada IBOR +

Saņēmēja veids	1. gads	2. un 3. gads	4. un 5. gads	6. un 7. gads	8. gads un turpmāk
MVU	225 bāzes punkti	325 bāzes punkti	450 bāzes punkti	600 bāzes punkti	800 bāzes punkti
Lielie uzņēmumi	250 bāzes punkti	350 bāzes punkti	500 bāzes punkti	700 bāzes punkti	950 bāzes punkti

67. Hibrīdkapitāla instrumentu pārvēršanu pašu kapitālā veic līmenī, kas pārvēršanas brīdī ir par 5 vai vairāk procentiem zemāks par TERP (*Theoretical Ex-Rights Price*/teorētiskā jauno tiesību cena) cenu.
68. Pēc pārvēršanas pašu kapitālā ir jāparedz progresivitātes mehānisms, ar ko palielina atlīdzību valstij, lai tādējādi stimulētu saņēmējus atpirkt valsts kapitāla ieguldījumus. Ja pašu kapitāls, ko valsts ieguvusi Covid-19 kapitāla iepludināšanas rezultātā, divus gadus pēc pārvēršanas pašu kapitālā vēl aizvien pieder valstij,

⁽²⁶⁾ Piemēram, ja palielināšana tiek veikta, piešķirot valstij papildu akcijas. Ja valsts līdzdalība saņēmējā ir 40 % (valsts veiktās kapitāla iepludināšanas rezultātā) un ja valsts pirms pieprasītās dienas nepārdod savu līdzdalību, tad valsts līdzdalība būtu jāpalielina vismaz par $0,1 \times 40 \% = 4 \%$, lai tādējādi četrus gadus pēc Covid-19 pašu kapitāla iepludināšanas tā sasniegtu 44 % un sešus gadus pēc Covid-19 pašu kapitāla iepludināšanas tā sasniegtu 48 %, kā rezultātā pārējo akcionāru līdzdalība attiecīgi samazināsies.

⁽²⁷⁾ 200 bāzes punktu palielinājumu nepiemēro astotajā gadā un pēc tam.

⁽²⁸⁾ Pamatlikmes aprēķina saskaņā ar Komisijas paziņojumu par atsauces likmes un diskonta likmes noteikšanas metodes pārskatīšanu (OV C 14, 19.1.2008., 6. lpp.) un publicē Konkurences ģenerāldirektorāta tīmekļa vietnē https://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html.

taid valsts saņem papildu līdzdalības daļu saņēmēja kapitālā, kura papildina atlikušo līdzdalības daļu, kuru valsts ieguva, pārvēršot Covid-19 hibrīdkapitāla instrumentus. Šī papildu līdzdalības daļa ir vismaz 10 % no atlikušās līdzdalības daļas, ko valsts ieguva, pārvēršot Covid-19 hibrīdkapitāla instrumentus. Komisija var apstiprināt alternatīvus progresivitātes mehānismus ar nosacījumu, ka tiem ir tāda pati stimulējošā ietekme un līdzīga kopējā ietekme uz atlīdzību valstij.

69. Dalībvalstis var izvēlēties cenu noteikšanas formulu, kas ietver papildu klauzulas par progresivitāti vai atmaksu. Šādi elementi būtu jāizstrādā tā, lai tie sekmētu valsts piešķirtā rekapitalizācijas atbalsta agrīnu izbeigšanu. Komisija var apstiprināt arī alternatīvas cenu noteikšanas metodes ar nosacījumu, ka tās nodrošina lielāku vai līdzīgu atlīdzību salīdzinājumā ar to, ko iegūst, izmantojot iepriekš minēto metodi.
70. Tā kā hibrīdinstrumentu būtība ievērojami atšķiras, Komisija nesniedz norādes par visiem instrumentu veidiem. Hibrīdinstrumentu gadījumā vienmēr ievēro iepriekš minētos principus, proti, atlīdzība atspoguļo konkrēto instrumentu risku.

3.11.6. Pārvaldība un pārmērīgu konkurences izkropļojumu novēršana

71. Lai novērstu pārmērīgus konkurences izkropļojumus, saņēmēji nedrīkst īstenot agresīvu komerciālas darbības izvēršanu, ko finansē ar valsts atbalstu, vai uzņemties pārmērīgus riskus. Vispārējs princips ir tāds, ka, jo mazāka ir dalībvalsts pašu kapitāla daļa un jo lielāka ir atlīdzība, jo mazākā mērā ir vajadzīgi aizsardzības līdzekļi.
72. Ja Covid-19 rekapitalizācijas pasākuma, kurš pārsniedz 250 miljonus EUR, saņēmējs ir uzņēmums, kam ir būtiska tirgus ietekme vismaz vienā no konkrētajiem tirgiem, kurā tas darbojas, tad dalībvalstīm jāierosina papildu pasākumi, lai saglabātu efektīvu konkurenci šajos tirgos. Ierosinot šādus pasākumus, dalībvalstis jo īpaši var piedāvāt strukturālas vai rīcības saistības, kas paredzētas Komisijas paziņojumā par pieņemamiem aizsardzības līdzekļiem saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 139/2004 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 802/2004.
73. Covid-19 rekapitalizācijas pasākumu saņēmējiem ir aizliegts reklamēt tos komerciālos nolūkos.
74. Kamēr nav atlīdzināti vismaz 75 % no Covid-19 rekapitalizācijas pasākumiem, saņēmējiem, kuri nav MVU, neļauj iegādāties vairāk par 10 % līdzdalības konkurentos vai citos uzņēmumos, kas darbojas tajā pašā darbījumbūvības jomā, tostarp augšupējos un lejupējos tirgos.
75. Ārkārtas apstākļos un neskarot noteikumus par apvienošanās kontroli, šādi saņēmēji var iegādāties vairāk par 10 % līdzdalības uzņēmumos, kas šo saņēmēju darbījumbūvības jomā darbojas augšupējos vai lejupējos tirgos, tikai tad, ja iegāde ir vajadzīga, lai saglabātu saņēmēja dzīvotspēju. Komisija var atļaut veikt iegādi, ja tā ir vajadzīga, lai saglabātu saņēmēja dzīvotspēju. Iegādi nedrīkst īstenot, pirms Komisija nav pieņēmusi lēmumu šajā jautājumā.
76. Valsts atbalstu neizmanto, lai šķērssubsidētu tādu integrētu uzņēmumu saimniecisko darbību, kuri jau 2019. gada 31. decembrī bija nonākuši ekonomiskās grūtībās. Integrētos uzņēmumos ievieš skaidri nodalītu uzskaiti, lai nodrošinātu, ka rekapitalizācijas pasākums nenāk par labu minētajām darbībām.
77. Kamēr nav pilnībā atlīdzināti Covid-19 rekapitalizācijas pasākumi, saņēmēji nevar veikt nedz dividenžu, nedz neobligātos kupona maksājumus, nedz arī atpirkt akcijas (izņemot no valsts).

78. Kamēr nav atļidzināti vismaz 75 % no Covid-19 rekapitalizācijas pasākumiem, neviens saņēmēja vadības loceklis nedrīkst saņemt atalgojumu, kas pārsniedz viņa atalgojuma fiksēto daļu 2019. gada 31. decembrī. To personu gadījumā, kuras kļūst par vadības locekļiem rekapitalizācijas brīdī vai pēc tās, piemērojamā maksimālā robeža ir vadības locekļa mazākais fiksētais atalgojums 2019. gada 31. decembrī. Nekādā gadījumā netiek maksātas prēmijas, atalgojuma mainīgā daļa vai līdzīgi atalgojuma elementi.

3.11.7. *Stratēģija rekapitalizācijas rezultātā iegūtās valsts līdzdalības izbeigšanai un ziņošanas pienākumi*

79. Saņēmējiem, kuri nav MVU un ir saņēmuši Covid-19 rekapitalizāciju, kas valsts iejaukšanās brīdī pārsniedza 25 % no pašu kapitāla, ir jāuzrāda ticama stratēģija dalībvalsts līdzdalības izbeigšanai, ja vien 12 mēnešu laikā no atbalsta piešķiršanas dienas valsts iejaukšanās apmērs nav samazināts zem 25 % līmeņa no pašu kapitāla ⁽²⁹⁾.
80. Līdzdalības izbeigšanas stratēģijā izklāsta šādus elementus:
- a) saņēmēja plāns savas darbības turpināšanai un valsts ieguldīto līdzekļu izmantošanai, tostarp grafiks atļidzības piešķiršanai un valsts ieguldījumu atmaksai (kopā "atmaksas grafiks"), un
 - b) pasākumi, kurus veiks saņēmējs un valsts, lai ievērotu atmaksas grafiku.
81. Līdzdalības izbeigšanas stratēģija būtu jāsapagatavo un jāiesniedz dalībvalstij 12 mēnešu laikā pēc atbalsta piešķiršanas, un dalībvalstij šī stratēģija ir jāapstiprina.
82. Papildus pienākumam, kas noteikts 79.–81. punktā, saņēmējiem 12 mēnešu laikā pēc atmaksas grafika iesniegšanas un pēc tam regulāri ik pēc 12 mēnešiem ir jāziņo dalībvalstij par progresu atmaksas grafika īstenošanā un atbilstību 3.11.6. iedaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
83. Kamēr nav pilnībā atļidzināti Covid-19 rekapitalizācijas pasākumi, Covid-19 rekapitalizācijas pasākumu saņēmēji, kuri nav MVU, 12 mēnešu laikā pēc atbalsta piešķiršanas dienas un pēc tam regulāri ik pēc 12 mēnešiem publicē informāciju par saņemtā atbalsta izlietojumu. Jo īpaši būtu jāiekļauj informācija par to, kā ar saņemtā atbalsta izlietojumu tiek atbalstīta šo saņēmēju darbība saskaņā ar ES mērķiem un valstu saistībām, kas saistītas ar zaļo un digitālo pārkārtošanos, tostarp saskaņā ar ES mērķi līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti.
84. Dalībvalstij katru gadu būtu jāziņo Komisijai par atmaksas grafika īstenošanu un atbilstību 3.11.6. iedaļā izklāstītajiem nosacījumiem. Ja saņēmējs ir saņēmis Covid-19 rekapitalizāciju, kas pārsniedz 250 miljonus EUR, ziņojumā iekļauj informāciju par atbilstību 54. punktā izklāstītajiem nosacījumiem.
85. Ja sešus gadus pēc Covid-19 rekapitalizācijas valsts iejaukšanās apmērs nav samazināts zem 15 % no saņēmēja pašu kapitāla, tad Komisijai apstiprināšanai ir jāpaziņo pārstrukturēšanas plāns saskaņā ar Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņem. Komisija novērtēs to, vai pārstrukturēšanas plānā paredzētās darbības nodrošina saņēmēja dzīvotspēju (arī ņemot vērā ES mērķus un valstu saistības, kas saistītas ar zaļo un digitālo pārkārtošanos) un valsts līdzdalības izbeigšanu, neietekmējot tirdzniecību negatīvā veidā tādā mērā, ka tas būtu pretrunā kopīgajām interesēm. Ja saņēmējs nav biržā kotēts uzņēmums vai tas ir MVU, dalībvalsts var pieņemt lēmumu par pārstrukturēšanas plāna paziņošanu Komisijai tikai tad, ja septiņus gadus pēc Covid-19 rekapitalizācijas valsts iejaukšanās apmērs nav samazināts zem 15 % no pašu kapitāla."

⁽²⁹⁾ Šajā 3.11.7. apakšiedaļā valsts piešķirtie hibridinstrumenti būtu jāuzskata par pašu kapitālu.

38. Regulējuma 44. punktu pārnumurē par 86. punktu un groza šādi:
- “86. Dalībvalstīm attiecīgā informācija ⁽³⁰⁾ par katru atsevišķo atbalstu, kas piešķirts saskaņā ar šo paziņojumu, izņemot atbalstu, kas piešķirts saskaņā ar 3.9., 3.10. un 3.11. iedaļu, jāpublicē visaptverošajā valsts atbalsta tīmekļa vietnē vai Komisijas IT rīkā ⁽³¹⁾ 12 mēnešu laikā no atbalsta piešķiršanas dienas. Dalībvalstīm attiecīgā informācija ⁽³²⁾ par katru atsevišķo rekapitalizāciju, kas piešķirta saskaņā ar 3.11. iedaļu, jāpublicē visaptverošajā valsts atbalsta tīmekļa vietnē vai Komisijas IT rīkā 3 mēnešu laikā pēc rekapitalizācijas. Rekapitalizācijas nominālvērtību norāda katram saņēmējam.”
39. Regulējuma 45.–52. punktu pārnumurē par 87.–94. punktu.
40. Regulējuma 49. punktu pārnumurē par 91. punktu un aizstāj ar šādu:
- “91. Komisija piemēro šo paziņojumu no 2020. gada 19. marta, ņemot vērā Covid-19 uzliesmojuma ekonomisko ietekmi, kas prasa tūlītēju rīcību. Šis paziņojums ir pamatots ar pašreizējiem ārkārtas apstākļiem, un tas netiks piemērots pēc 2020. gada 31. decembra, izņemot 3.11. iedaļu, kas tiks piemērota līdz 2021. gada 1. jūlijam. Komisija līdz 2020. gada 31. decembrim var pārskatīt šo paziņojumu, pamatojoties uz nozīmīgiem konkurences politikas vai ekonomiskiem apsvērumiem. Gadījumos, kad tas ir lietderīgi, Komisija arī var precizēt savu pieeju konkrētos jautājumos.”

⁽³⁰⁾ Attiecas uz informāciju, kas prasīta Komisijas Regulas (ES) Nr. 651/2014 (2014. gada 17. jūnijs) III pielikumā, Komisijas Regulas (ES) Nr. 702/2014 III pielikumā un Komisijas Regulas (ES) Nr. 1388/2014 (2014. gada 16. decembris) III pielikumā. Atmaksājamiem avansiem, garantijām, aizdevumiem, subordinētiem aizdevumiem un cita veida atbalstam norāda pamatā esošā instrumenta nominālvērtību katram saņēmējam. Nodokļu un maksājumu atvieglojumu gadījumā atsevišķā atbalsta summu var norādīt diapazonos.

⁽³¹⁾ Valsts atbalsta pārredzamības publiska meklēšana nodrošina piekļuvi ar atsevišķiem valsts atbalsta piešķirumiem saistītai informācijai, ko dalībvalstis sniedz saskaņā ar Eiropas pārredzamības prasībām attiecībā uz valsts atbalstu, un tā ir pieejama šādā tīmekļa vietnē: <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=lv>.

⁽³²⁾ Attiecas uz informāciju, kas prasīta Komisijas Regulas (ES) Nr. 651/2014 (2014. gada 17. jūnijs) III pielikumā, Komisijas Regulas (ES) Nr. 702/2014 III pielikumā un Komisijas Regulas (ES) Nr. 1388/2014 (2014. gada 16. decembris) III pielikumā.